

RESPUBLICA ROMANA

*salvatus hic olim totus promittitur esse
suntque ab hac terra cetera terra pasci-*

HONORI
VRBIS AETERNAE
P. SCRIVERIUS
RESTITUIT.

Cum Privilegio.

LVGD-BATAVORVM

*Ex officina Elzeviriana,
cl. 1629.*

ANDR. DOMINICI FLOCCI,
FLORENTINI,
De
POTESTATIBVS
ROMANORVM
LIBRI DVO,
*Falso dudum L. FENESTELLAE no-
mine circumlati.*

RAPHAEL VOLATERRANVS
Commentar. Urbanorum lib. XXI.

*Emanuel Chrysoloras, praeceptor Graecae
disciplina, Byzantius genere, sub Boni-
facio IX in Italiam venerat, primumque
Venezjs deinde Florentia docuit: postremo
in Concilium Constantiense & ipse profe-
ctus, in eodem loco extinctus est, ac à Pog-
gio ejus discipulo in funere laudatus.*

*Ioannes Manectus, & ANDREAS FIO-
CVS (sive FLOCCVS) ambo Florentini, inter
illius temporis eloquentes, & ex eadem
Chrysolorae schola, commemorati.*

*Ex ejus item ludo Leonardus Aretinus,
&c. decessit Florentiae aetatis anno LXXIV.
Salutis MCCC XLIII.*

IOHANNES IACOBVS FRISIUS
In Bibliotheca Chronologica, ad annum Domini
1550. (imo potius 1430.)

*DOMINICVS FLOCCVS, Florentinus, auctor
libelli DE MAGISTRATIBVS SACERDO-
TIISQVE ROMANORVM, L. FENESTEL-
LAE adscripti.*

PAVLVS MELISSVS

Ad

LACOBVM SCHECKIVM,
Philologum, IAC. SCHECKII Phi-
losophi nepotem.

Antiquitatum litteris operam dare,
Vt laude dignum est; sic vituperio
haud levi,

Jacobe, quippiam recens amplectier
Tamquam vetustum. Tullyj quae nomine
In publicam auram falsa Consolatio
Exiuit, atque in ipsa jam volumina
Irrepfit, agnoscasne Tullyj ipsius?

Nequaquam, opinor, si sapis. Quisquis fuit
Qui scripsit, uxorem ille numquam habuit
reor.

Sic & FENESTELLAE imputata per-
peram.

Quae diligenter FLOCCVS exarauerat
DOMINICVS, ac quidem hercle me-
moriam patrum.

Num cultor agri impune Constantinus est
Iam vindicatus? Hoc genus compluria
Temere oscitanti obtrusa prave obambu-
lant

Habere delectum utile est. Faxis secus,
Compensat impostura fraude gloriam.

A N.

DE POTEST. ROM. LIB. II. 63
tur, neque prehensionem, neq. vocatio-
nem habet: & quemadmodum privati,
in jus ad Prætorem vocari solent. Eadem
gerendorum honorum, dicendæque in
senatu sententiæ, initium fuisse perhibe-
tur. (*Sequentia de Quæstoribus parricidii,
non sunt in manuscripto Exemplari.*) Et-
iam quia de capite civis Romani, in jussu
populi, non erat permissum Consulibus
jus dicere; propterea Quæstores consti-
tuebantur à populo, qui capitalibus
præessent rebus. Ii appellabantur Quæ-
stores parricidii, quorum & meminit
lex XII. Tabularum. Hæc de Quæstori-
bus: jam de Interregis officio videamus.

C A P. IV.

De Interregia Potestate.

Romulo ergo humanis jã rebus sub-
ducto, fluctuantibusque Patrum ani-
mis, quo pacto Rempubl. procurarent,
quem in demortui Regis locum suffectu-
ri, aut quo tandè pacto essent, ne nova
multitudo sine Rege ac duce vagaretur,
ac vicinorum tandem irritatis animis,
urbem, rectore vacuum, vis aliqua exter-
na adoriretur; difficultati rerum con-
sulere rati, centum Patres decem decu-
riis factis, singulos ex singulis legunt, qui
summæ rerû præessent. Ex iis, unum, qui
cum

RAPHAELIS VOLATERRANI

De

MAGISTRATIBVS
ET SACERDOTIIS

ROMANORVM,

Commentarius.

Ex Commentariorum Urbanorum
lib. XXIX.

DE Romanorum Magistratibus, hæc comperimus: Primum *Dictator* pluribus de causis dicebatur. Aut rei gerendæ, id est belli causa gravioris. Primusque fuit T. Largius, cum LX populi Latinorum adversus Romanos conjurassent: auctor Dionysius Halicarnassæus. Deinde clavi figendi causa, quum gravi morbo pestilentiæ civitas affecta esset, Senatus L. Manlium Imperiosum Dictatorem, clavi figendi causa dici iussit. Isque clavus in æde Iovis in Capitolio in dextro latere fixus est: auctor Livius. Sed & ob aliquam aliam calamitatem clavus affigi etiam solitus, Comitiorum item cōsularium causa, ut Consul Dictatorem diceret, si contingeret utrunque, aut per bellum, aut aliam necessitatem ab Urbe abesse. Aut quæ-

ANDREAE ALCIATI

IC^{ti} clarissimi

De

MAGISTRATIBVS

Et

OFFICIIS ROM.

Liber.

CVM multa sint in Iure nostro non satis haecenus intellecta, tum is maxime tractatus expositione indiget, qui ad eos Magistratus pertinet, quorum in primo Digestorum libro mentio habetur. Quamvis enim ab interpretibus multa afferantur, ad Imperatorum potestatem, & Proconsulum, Praesidum, Procuratorum, Caesaris, Iuridici Alexandriae officium spectantia, non tamen rem omnem ita explicant, ut studiosis satisfacere possint. Nam cum ea munera antiquis Iurisconsultis cognitissima essent, non existimaverunt operae pretium se facturos, si longo sermone in eorum explanatione commorarentur. At in praesentia propter Latinarum literarum diutinam calamitatem, cum ex Iurisconsultis plena cognitio haberi nequeat, vix quicquam superest, unde incertiores semitam deducamur, nisi

IUSTI LIPSI

De

MAGISTRATIBVS

VETERIS POP. ROM.

CAP. I.

*Divisio Honorum, quid Dignitas proprie,
Potestas, Magistratus, Erymon
nominis.*

DE Magistratibus dicturus, ut id dilucide & compositè possim, de *Honore*, ejusque discrimine, quædam libabo. *Honorem* hîc publicum intelligo: quem *jus* definitio, *titulumque* supra ceteros, *lege* aut *more* cõcessum. Is duplex; *divinus*, aut *humanus*. *Divinus*, qui ad superum cœlestemque cultum pertinet; cui *pistat* & *religio* finis: quo in genere *Sacerdotes*. *Humanus*, qui curam administrationemq; tangit rerum humanarum: cui *salus* & *utilitas publica* finis: quo in genere tria censentur, *Dignitas*, *Potestas*, *Magistratus*. *Dignitatem* appello, auctoritatem in suadendo, consulendo, decernendo; qualis *Senatorum* & *Judicum*. *Potestatem*, jus legitimum regendi, jubendique extra Urbem & ejus fines; ut sunt *Imperia* &

385

GEORGII VAVCHOPII
SCOTI
De
MAGISTRATIBVS
VET. POP. ROM.
TRACTATVS.

CONTENTA HOC LIBELLO.

- Praefatio de Reipubl. Rom. praestantia.*
Sectio I. De conditu Urbis Romae, & Pop. Rom. divisione prima. Celeres.
Sect. II. Senatus à Romulo institutus, Senatores, & eorundum varia appellationes. Patronorum & clientium officia. Civiles seditiones.
III. *Comparatio status Optimatum & Plebeiorum.*
IV. *Rex Romanus.*
V. *Patricii genere & sanguine. Eorum calcei Alii è Plebe: & Quiritium jure donati.*
VI. *Patricii per adoptionem.*
VII. *Patricii degeneres, & plebei.*
VIII. *Vicus Patricius, & Palatina patriciorum habitatio.*
IX. *Plebei.*
X. *Senatores.*
XI. *Quomodo primū creati. Senatores.*

APPENDIX
AD
ROMAM ANTIQVAM;

In qua
DE ROMÆ STATV
HODIERNO

Et
PONTIFICIS AVCTORITATE
Disseritur.

I

IMPERIVM ROMANVM, & PONTIFEX.

II

DE STATV VRBIS ROMAE ET PON-
TIFICIS, Relatio tempore Sixti V. PP.
Anno CIO IO LXXXV.

III

REDITVS ET EXPENSÆ P. R. Anno
CIO IO LXXII.

IIII

AVCTORITATIS PONTIFICIAE Assertio.

V

QVOMODO IMPERIVM ROM. AB AV-
CTORITATE P.P. DEPENDEAT, Dis-
sertatio.

VI.

MIRABILIA ROMAE, ex V. C.